

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>ДЕМЕНЬ П., РЕГО Г. І.</i> ЗАПОБІГАННЯ ТА ЗМЕНШЕННЯ ЦЬКУВАННЯ В ШКОЛІ НА ПРИКЛАДІ ПРОГРАМИ «ДРУЖНЯ ШКОЛА»	138
<i>ДОБОНІ А., ЛАЛАК Н.В.</i> ЛЮБОВ ДО ДІТЕЙ ЯК ПРОВІДНА ЦІННІСНО- СВІТОГЛЯДНА ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	141
<i>ДОБОШ О.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ	143
<i>ЗАМЕЛЮК М.І., ХОМЯРЧУК А.П.</i> САМОМОТИВАЦІЯ – ОСНОВА УСПІХУ ПЕДАГОГА	146
<i>ЗАПОРОЖЧЕНКО Т.П., ДЕЩЕНКО Н.В.</i> РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	148
<i>ЗОРІВЧАК М. В., МАЙБОРОДА І. Е.</i> ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПАТРІОТИЧНОГО ПОЧУТТЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	151
<i>ІВАНОВА В.В., ГЕНЦІ Р.Р.</i> РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЕВОГО СПІЛКУВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	153
<i>ЛЬТЬО Г.Ф., КОТУБЕЙ В.Ф.</i> УКРАЇНА У СВІТОВОМУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ	156
<i>ЛЬТЬО Г.Ф., КОТУБЕЙ В.Ф., СІДОР Ю.І.</i> ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК	158
<i>КАМПОВ Н.</i> СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	160
<i>КОВАЛЬЧУК І.Л.</i> ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЛОСОФІЇ	163
<i>КОВАЧ О.В., ЧОВРІЙ С.Ю.</i> ДОСВІД УЧИТЕЛЬСЬКИХ СЕМІНАРІЙ ЗАКАРПАТТЯ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ У КОНТЕКСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	166
<i>КОЗАР Ю.Ю., ШОПША Г.В.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ЗАСОБАМИ ДІЛОВИХ ІГОР	168
<i>КОЗАРЬ О. П., ПИНЗЕНИК О. М., СКРИПИНЕЦЬ В. В.</i> МАРКЕТИНГ ЯК ФІЛОСОФІЯ БІЗНЕСУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАРКЕТОЛОГІВ	171
<i>КОЛЕСНИК Л.Д.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ	173
<i>КОМАР О.А.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	175

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПАТРІОТИЧНОГО ПОЧУТТЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Народне декоративно-побутове мистецтво є невичерпним джерелом культури народу, яка має унікальні можливості впливу на особистість та формування у неї національного світогляду, характеру, глибокої духовності. Сьогодні декоративно-прикладне мистецтво розглядається як важлива художньо образна цілісність, що виконує численні функції [1, с.149].

Декоративно-прикладне мистецтво є давніми джерелами моральних і духовних надбань народу, що відображають стилі різних епох і регіонів, зберігають багаті і неминущі традиції, історію, світогляд і моральні якості наших предків, становить основу культурного і духовного багатства українського народу. Виховання патріотичних почуттів і переконань у процесі залучення дітей до культурної спадщини свого народу через різноманітні види мистецтва висвітлено у працях вчених минулого О. Духновича, Г. Ващенко, С. Русової, К. Ушинського, В. Сухомлинського, А. Макаренка [2].

Сучасна педагогіка скерована на вивчення народного мистецтва, в тому числі й декоративно-ужиткового яке є чудовим засобом залучення підростаючого покоління до вивчення історії, побуту, звичаїв і традицій нашого народу. У працях таких науковців як Є. Антонович, В. Шпільчак, Л. Маслій, В. Тищенко, Л. Масол, О. Ковальов та інших приділяється важливе значення практичному впровадженню різних видів народного декоративного мистецтва в освітню галузь, зокрема і у початковій школі.

Вивчення декоративно-прикладного мистецтва базується на формуванні індивідуальних пізнавальних здібностей школярів, які передбачають ознайомлення з поняттями та формуванням знань; практичній діяльності, що сприяє оволодінню навичками виготовлення різноманітних виробів; творчій діяльності, що забезпечує формування творчих здібностей; соціальній, що сприяє вихованню дбайливого, шанобливого ставлення до народних традицій,

національної свідомості, формування естетичного смаку, популяризації народних промислів. Однією з найважливіших громадянських рис особистості є сформованість національної свідомості, патріотичних почуттів до рідної землі, свого народу.

Знайомство з виробами декоративно-прикладного мистецтва можна розділити на декілька етапів:

- знайомство з культурою українського народу, історією народної творчості;
- виготовлення виробів, які пов'язані з народною культурою українців;
- складання плану роботи над створенням виробів за власним задумом.

Виділяються загальні методи та методичні прийоми, що стосуються ознайомлення з усіма видами народних ремесел і можуть бути використані на всіх етапах. Для прикладу – деякі з них:

- розгляд ілюстрацій із зображенням давнього життя, речей вжитку;
- мистецтвознавча розповідь про різні види українського народного декоративно-прикладного мистецтва, про народні ремесла із демонстрацією зразків виробів;
- дидактичні ігри: «Що з чого зроблено?», «Вгадай вид народного ремесла», «Де знаходив майстер кольори та візерунки», «Про що розповідає орнамент», «Згадай традиції, пов'язані з даним предметом» тощо;
- проведення тематичних бесід «І на тім рушникові...», «Чарівна витинанка», «При гончарному крузі», «Казкова писанка – символ життя»;
- зустрічі з народним майстрами і умільцями;
- використання фольклору (прислів'я, приказки, казки, народні пісні);
- організація і проведення виставок-ярмарок [2].

Отже можемо наголосити що, в процесі вивчення народного декоративно-прикладного мистецтва України в молодших школярів формуються духовні цінності. Дослідження декоративно-прикладного мистецтва є надійним фундаментом формування патріотизму, національної самосвідомості, підтримки духу свого народу і готовності до продовження мистецьких традицій. Важливо зазначити, що в сучасному житті підрастаюче покоління прагне розширювати свій світогляд, дізнаватися про духовні цінності свого народу, що сприяє формуванню патріотичних почуттів.

Список використаних джерел:

1. Наталія Борисівна Середа. Значення української декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва в процесі формування духовної культури особистості. // <https://artka.ck.ua> › conf › art › article › download
2. Антонюк Н., Національно-патріотичне виховання молодших школярів засобами декоративно-прикладного мистецтва / Надія Антонюк, Алла Хом'ярчук // Педагогічний часопис Волині. – № 4(11), 2018. – с. 9-14.
3. Затолокіна Т.В. Використання системного підходу у вихованні учнів на заняттях гуртка: // <http://www.zmiiv-cdut.kh.sch.in.ua> › downloads

»

**ІВАНОВА В.В.,
ГЕНЦІ Р.Р.**

Мукачівський державний університет, Україна

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЕВОГО СПІЛКУВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

На сучасному етапі розвитку суспільство потребує освіченої та культурно-розвиненої особистості. Основою виховання та навчання у дошкільному дитинстві є оволодіння мовленням. Оволодіння рідною мовою та вміле використання її виразних засобів найбільш інтенсивно протікає у дошкільні роки, коли у дитини надзвичайно висока чутливість до мовленнєвої інформації (М. Коніна, Є. Радіна, Ф. Сохін, О.Ушакова, Є. Фльоріна та ін).

Нині у мовленнєвій практиці простежується втрата кращих мовленнєвих традицій, що тягне за собою і занепад загальної культури. У мовленнєвій діяльності це виявляється у збільшенні лексики зі зниженим емоційно-експресивним забарвленням, просторових форм, вульгаризмів, жаргонізмів. Розвиток культури мовленнєвого спілкування як проблема психолого-педагогічного дослідження в дошкільному дитинстві вимагає застосування нових підходів, в основі яких лежать положення та ідеї, розроблені в загальній педагогічній теорії.

Культуру мовлення старших дошкільнят ми розуміємо як сукупність комунікативних якостей, які формуються у мовленнєвій діяльності та включають усвідомлене засвоєння образотворчо-ви-